

یادداشت

نباید «همسویی یا فاصله با شهید رئیسی» را شاخصی برای انتخاب رئیس جمهور قرار داد

جلال میرزایی

نماینده مجلس دهم

در چند روز اخیر برخی افراد و محافل ضمن تمجید از شخصیت رئیس جمهور شهید، ایشان را معیار رئیس جمهور تراز جمهوری اسلامی دانسته و بر ادامه راه ایشان تاکید کرده‌اند و معتقدند که مردم در انتخابات ریاست‌جمهوری سراغ فردی همسو با شهید رئیسی خواهند رفت. از نظر نگارنده اینکه یکی از شخصیت‌ها و طیف‌های سیاسی و هواداران آنان چنین دیدگاهی داشته باشند و آن را تبلیغ و دنبال کنند، محل ایراد نیست و البته قابل احتیام هم هست، چون در یک جامعه متکثر انتظار این نیست که همه مثل هم فکر کنند یا درصد آن برآیند که برداشت و دیدگاه خود را به بقیه تحمیل کنند. اما اگر موضوع را براساس نیاز امروز کشور و همچنین به لحاظکردن مقولهٔ رقابت در عرصه انتخابات پیش‌رو بنگریم متوجه می‌شویم که برخی لازم است صورت‌مسئله را روشن کنند و نباید «همسویی یا فاصله با شهید رئیسی» را به شاخصی برای انتخاب عرض کنند و نیاز فرار داد. در غیر این صورت طیف حاکم فضایی را ایجاد می‌کند که در آن سه مسئله در کانون رقابت میان کاندیدها قرار خواهد گرفت: اول، چالش‌هایی که اکنون کشور با آن مواجه است نظیر نرخ تورم بالا، کاهش قدرت خرید مردم و… دوم، کارنامه دولت سیزدهم در سه سال گذشته. سوم، ارزیابی‌ها و قضاوت‌هایی که نه منتقدان بلکه همفکران سیاسی این دولت راجع به عملکرد آن داشته‌اند. اگر برخی جریان‌ها اجازه دهند تا شهادت رئیس‌جمهور به‌عنوان یک فرصت انسحاببخش حفظ شود، آنگاه می‌توان رقابت میان کاندیدها را بر اساس معیارهای دیگری تعریف کرد و این مجال را فراهم کرد تا رای دهندگان، نه بر اساس حب یا بغض بلکه با نگاهی به آینده دست به انتخابی آگاهانه بزنند. واقعیت آن است که کشور در شرایط امروز با وجود داشتن امکانات با مشکلات و چالش‌هایی در حوزه‌های اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و سیاسی دست‌به‌گریبان است. در مقایسه با گذشته افراد بیشتری منتقد وضع موجود هستند. بخشی از نخبگان و باطنیح افکار عمومی معتقدند که استفاده صحیحی از ظرفیت‌ها و منابع کشور برای توسعه کشور صورت نمی‌گیرد. برخی از اینکه همواره موضوعات حاشیه‌ای به مسائل اصلی و چالشی پرهزینه تبدیل می‌شوند اظهار نارضایتی می‌کنند. اگر به انتخابات به عنوان فرصتی برای برگه‌شایی نگاه کنیم و با درنظرگرفتن چالش‌ها و انتظارات واقعی شهروندان، آن را فرصت قلمداد کنیم، در این صورت ما نیاز به ورود و ثبت‌نام شخصیت‌هایی داریم که واجد برخی ویژگی‌ها باشند از جمله:

۱- از دانش و تجربه برخوردار باشند، چراکه جایگاه ریاست‌جمهوری فرصتی برای کسب تجربه نیست، بلکه عرصه به‌کارگیری دانش و تجربه اودخته برای حل مشکلات است. باید به این نکته توجه کنیم که در سال‌های اخیر هم در جمهوری اسلامی و هم در کشورهای منطقه پیشرفت در برخی حوزه‌ها مدیون استفاده از نخبگان بوده است، کسانی که فارغ‌التحصیل دانشگاه‌های طراز اول بوده‌اند.
۲- اعتقاد به کار جمعی، استفاده از خرد جمعی و داشتن روحیه‌ای دموکراتیک.
۳- فردی که دارای سعه صدر باشد و اطرافیان او را در مسائل حاشیه‌ای غرق نکند؛ یعنی بتواند تمرکز خود را روی مسائل و چالش‌های اصلی کشور حفظ کند.۴- شخصیتی باثبات داشته باشد و نمایشی نباشد. نخواهد همواره خودش دیده شود.۵- از حلقه‌های فساد و رانت فاصله داشته باشد. نه در حین تحصیل از رانت استفاده کرده باشد و در منصب و جایگاهی که سزاوار و شایسته آن نبوده قرار نگرفته باشد.
۶- توان مدیریت برخی اختلافات التهاب‌آفرین را داشته باشد و خود به التهابات دامن نزند.
۷- بتواند چالش‌ها را تبدیل به فرصت کند و فرصت‌ها را برای توسعه کشور غنیمت شمارد. و نکته یابانی اینکه ما نیاز به شخصیتی داریم که متوجه باشد که نوسازی ناوگان حمل‌ونقل کشور، افزایش تولید ناخالص ملی، افزایش سطح قدرت خرید مردم، مدیریت بحران آب، رفع تحریم‌ها و عادی‌سازی مبادلات مالی و تجاری و… است که دستاورد تلقی می‌شوند. نه اینکه برای توجه افکار عمومی مجبور شود برای بیان مشکلات و موانعی که سر راهش بوده، به سخنرانی متوسل شود.

بازتاب

واکنش سازمان برنامه و بودجه به یک گزارش

گزارشی با عنوان «اقتصاد، باشنه آتشیل کابینه سیزدهم» در تاریخ ۱۴۰۲/۰۲/۲۰ در «شرق» منتشر شده بود که سازمان برنامه و بودجه در واکنش به آن توضیحاتی ارسال کرده است. «شرق» در جهت رعایت اخلاق حرفه‌ای و اجرای قانون مطبوعات، متن اسرالی را منتشر می‌کند.

موقفیت دولت سیزدهم در کاهش مستمر کسری بودجه و واقعی سازی منابع و مصارف دولت

ضمن قدردانی از طرح دیدگاه‌های آن روزنامه، توضیحات زیر را به آگاهی می‌رساند: به گواه آمارهای رسمی کشور، بودجه سال ۱۴۰۲ با دقت و انضباط مالی بالایی عملیاتی شده و در کاهش مستمر کسری بودجه و واقعی سازی منابع و مصارف دولت، موفق بوده است که در نتیجه این انضباط مالی به همراه سایر سیاست‌های هماهنگ اقتصادی در دولت سیزدهم، تورم نقطه به نقطه در پایان سال ۱۴۰۲ به ۳۲٫۴ درصد رسید که کمترین رقم از مراد ۱۳۹۹ به بعد بوده و تورم سالانه نیز از ۴۵٫۸ درصد در سال ۱۴۰۱ به ۴۰٫۷ درصد در پایان سال ۱۴۰۲ کاهش داده شده است. بنابراین شواهد آماری حاکی از آن است که با وجود مسائل و مشکلاتی که به آنها اشاره شد، دولت توانسته در مهار تورم موفق عمل کند و روند تغییرات آن در سال ۱۴۰۲ به ویژه نسبت به سال قبل از روند پائینی برخوردار بوده است. در عین حال، دولت تلاش کرد در این سال با تأمین منابع پایدار، تقریباً تمام بودجه هزینه‌ای و بیش از ۸۵ درصد بودجه عمرانی را محقق نماید. حفاظت از ارقام مصرفی و هزینه در مان در برابر تورم، هدف دیگر دولت در مدیریت قیمت‌ها بوده است که مجموعه اقدامات اقتصادی دولت طی این مدت، همواره تلاش کرده است با ارائه کمک‌های نقدی و غیرنقدی در حوزه کارهای اساسی (کالابرق)، افزایش پوشش‌های بیمه در حوزه دارو و درمان و سلامت، سهم هزینه‌های ارقام ضروری در سبد مصرفی خانوار و پرداخت از جیب مردم در حوزه درمان، تا حد ممکن از تحولات تورمی مصون شود. اقداماتی نظیر اضافه‌شدن بیش از ۱۲ میلیون نفر به افراد تحت پوشش بیمه سلامت از پنج دهک ابتدایی، رایگان‌شدن همه خدمات بستری و سرپایی سه دهک اول، تقیم تمام هزینه‌های درمان نابالوری برای اولین بار در حوزه سلامت، افزایش بارانه دک‌های ۱ تا ۷ و پرداخت تا ۵۲۰ هزار تومان برای هر نفر به ازای خرید ۱۶ قلم کالا، اجرای طرح امنیت غذایی برای کودکان زیر پنج سال، پرداخت یک میلیون تومان اعتبار کالابرق به ازای هر کودک در دک‌های ۵ تا ۶ و ۶۰۰ هزار تومان برای دک‌های ۶ و ۷ در حوزه طرح کالابرق، همگی نودبخش دستیابی و تحقق وعده‌های اقتصادی دولت هستند.

عبدالرحمن فتح‌اللهی؛ پس از گذشت ۴۳ سال از دو انتخابات زودهنگام سال ۱۳۶۰ به واسطه برکناری ابوالحسن بی‌صدر و شهادت محمدعلی رجایی، در آستانه برگزاری سومین انتخابات زودهنگام ریاست‌جمهوری هستتیم که البته به‌عنوان اولین انتخابات زودهنگام ریاست‌جمهوری پس از اصلاح قانون اساسی در سال ۱۳۶۸ محسوب می‌شود. از این رویک فضای بی‌سابقه برای افراد، جریان‌ها، احزاب و حتی مقامات، ارگان‌ها و نهاد‌های ذی‌ربط در امر انتخابات به وجود آمده است. تا پیش از این همواره یک فرجه چندماهه برای گمانه‌زنی‌های انتخاباتی، ریزی‌های حزبی و همچنین آماده‌سازی‌ها در جهت برگزاری انتخابات وجود داشت اما اکنون کل پروسه چهاردهمین دوره انتخابات ریاست‌جمهوری از زمان ثبت‌نام نامزدها تا معرفی رئیس‌جمهور منتخب تنها در ۳۰ روز صورت می‌گیرد. چراکه طبق اعلام رسمی ستاد انتخابات کشور، با هماهنگی شورای نگهبان جدول زمان‌بندی انتخابات نهایی شده و ۱۰ خرداد تا ۱۴ خردادماه، به مدت پنج روز موعده ثبت‌نام از داوطلبان خواهد بود.

سپس شورای نگهبان از ۱۵ الی ۲۱ خرداد، صلاحیت‌های ثبت‌نام‌کنندگان را بررسی می‌کند وروز ۲۲ خرداد، اسامی کاندیداهای انتخابات دولت چهاردهم منتشر خواهد شد. به‌گفته سخنگوی ستاد انتخابات، مهلت تبلیغات کاندیداها از ۲۳ خرداد الی ششم تیرماه است و رای‌گیری برای انتخاب نهمین رئیس‌جمهور ایران در روز هفتم تیر ۱۴۰۳ انجام خواهد گرفت. ستاد انتخابات برای برگزاری رای‌گیری الکترونیک در چند حوزه از جمله کلان‌شهر تهران و برخی دیگر از کلان‌شهرها اعلام آمادگی کرده اما این مسئله منوط به تأیید از سوی شورای نگهبان است که هنوز تصمیم نهایی اتخاذ کرده است. دولت چهاردهم کار خود را از تیرماه ۱۴۰۳ آغاز خواهد کرد و تا سال ۱۴۰۷ ادامه می‌یابد.

در این بین محسن اسلامی، سخنگوی ستاد انتخابات کشور هم طی گفت‌وگویی، با اشاره به برگزاری انتخابات ریاست‌جمهوری در هشتم تیر ماه ۱۴۰۳، خبر داد که «قانون انتخابات ریاست‌جمهوری با قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی متفاوت است. به گفته او، «در قانون جدید انتخابات مجلس، موضوع پیش‌ثبت‌نام‌ها مطرح شده بود که افراد می‌توانستند با صحت‌سنجی مدارکی که در راستای قانون است، وارد انتخابات شوند، اما در قانون انتخابات ریاست‌جمهوری، پیش‌ثبت‌نام نداریم. سخنگوی ستاد انتخابات کشور این را هم اضافه کرد که «با توجه به تجربیات انتخابات مجلس شورای اسلامی درخصوص ثبت‌نام الکترونیکی به شورای نگهبان پیشنهاداتی دادیم که ثبت‌نام را به صورت الکترونیکی انجام دهیم و آن دسته از افرادی که شرایط لازم را دارند، برای ثبت‌نام قطعی به ستاد انتخابات کشور مراجعه کنند».

بازار داغ گمانه‌زنی‌ها برای اصولگرایان

در ماه‌های منتهی به پایان سال ۱۴۰۲، گمانه‌زنی‌های کم‌رنگی پیرامون نامزدهای احتمالی چهاردهمین دوره انتخابات ریاست‌جمهوری مطرح بود و انتشار می‌رفت هرچه به ماه‌های پایانی دولت سیزدهم نزدیک می‌شود، تنور تحلیل‌های انتخاباتی گرم‌تر شود. اکنون اما با برگزاری انتخابات زودهنگام، همه چیز از حدس و گمان عبور کرده و وارد یک فاز جدید از جنب و جوش حزبی، سیاسی و رسانه‌ای شده‌ایم. بازار شایعات پیرامون نامزدهای احتمالی چنان داغ شده که حتی برخی افراد را وادار به واکنش کرده است؛ کم‌اینکه دفتر علی لاریجانی به عنوان یکی از جدی‌ترین نامزدهای انتخابات دربارۀ انتشار اخبار مرتبط با وی در رسانه‌ها و شبکه‌های اجتماعی، اطلاعیه‌ای صادر کرد. در این اطلاعیه که در حساب کاربری رسمی علی لاریجانی در شبکه اجتماعی ایکس نیز بازشر شده، آمده است که «خبار دکتر علی لاریجانی، مشاور رهبر انقلاب اسلامی، صرفاً و تنها از طریق مجاری رسمی ایشان منتشر می‌شود.» همین که دفتر این عضو مجمع تشخصی مصدک نظام احتمال کاندیدانوی وی را رد نکرد، آتش، شنان می‌دهد که لاریجانی می‌بیل به شرکت در انتخابات نیست. در تأیید این نکته، دنیای اقتصاد هم می‌گوید، «علی لاریجانی نیز که با رد صلاحیتش در انتخابات ریاست‌جمهوری ۱۴۰۰ به یکی از شگفتی‌های تاریخ انتخابات ریاست‌جمهوری در کشور بدل شد، ظاهراً در انتظار سیگنالی برای حضور مجدد در این عرصه است. لذا بنا بر گزارش‌ها، او در صورت دریافت نشانه‌ای مثبت برای حضورش در انتخابات تمایل دارد یک بار دیگر شانس خود را آزمایش کند.»

محمود احمدی‌نژاد هم از دیگر نامزدهایی است که بسیاری حضور او، را ولو با انتقادهای جدی تقریباً قطعی می‌بینند تا جایی که در همان گمانه‌زنی‌های هفته‌های پایانی سال ۱۴۰۲ از تصمیم وی (احمدی‌نژاد) برای حضور در انتخابات ریاست‌جمهوری سال ۱۴۰۴ خبر داده بودند. دیروز شنبه نیز در ویدئویی که از محمود احمدی‌نژاد منتشر شده، وی در پاسخ به دعوت تعدادی از هوادارانش که مقابل منزل او جمع شده و از او خواسته‌اند در انتخابات ریاست‌جمهوری آینده شرکت کنند، گفت که «در حال بررسی شرایط هستم تا تصمیم بگیرم. به عنوان نامزد انتخابات ریاست‌جمهوری ثبت‌نام‌کنم یا خیر».

قایلیاف، مرددا

از دیگر اسامی که در جبهه اصولگرایان به شکل جدی از آن نام برده می‌شود، محمدباقر قالیباف است. با وجود آنکه ناظران معتقدند، قالیباف خود را برای تکیه‌زدن بر ریاست‌مجلس دوازدهم آماده می‌کند، اما برخی هم قائل به آن هستند که قالیباف همواره و در هر شرایطی نیمیگمانده به پاسور دارد. بیرو آنچه گفته شد خبرها حکایت از آن دارد که محمدباقر قالیباف در انتظار نتایج انتخابات هیئت رئیسه و نشستن بر کرسی ریاست مجلس است و لذا هنوز به جمع‌بندی نهایی برای حضور در انتخابات ریاست‌جمهوری چهاردهم نرسیده است.

در همین رابطه، امیرابراهیم رسولی، سخنگوی شورای ائتلاف پیرامون فعالیت ائتلاف و گزینه این شورا و همچنین حضور «محمدباقر قالیباف» در انتخابات ریاست‌جمهوری به نکاتی

اشاره داشت که به نوعی با کلی گویی همراه بود. لذا، نه می‌توان احتمال حضور قالیباف در انتخابات ریاست‌جمهوری را رد کرد و نه تأیید؛ رسولی به اهمیت دو اتفاق هفتم خرداد و افتتاحیه مجلس دوازدهم و نیز انتخابات هیئت رئیسه در هشتم خرداد پرداخت و به گفته او، «فعلاً اولویت و تمرکز زن روزها بر این دو رویداد مهم در مجلس است». اگرچه سخنگوی شورای ائتلاف، این دو مسئله را آن قدر مهم می‌بیند که باید در شرایط کنونی با کیفیت و دقت برگزار شود، ولی رسولی به ملاک‌های لازم برای انتخابات ریاست‌جمهوری هم ورود کرد و بیان داشت که «در شورای ائتلاف معتقدیم فردی که در ۸ تیر قرار است وارد انتخابات شود، باید به مسائل و مشکلات امروز کشور آگاه باشد و سابقه نشان دهد که توانایی حل مشکلات کشور را داشته و مرد این میدان است.»

چه افراد دیگری می‌آیند؟

در کنار افراد نامبرده، اسامی دیگری هم از اردوگاه اصولگرایی وجود دارند که به نظر می‌رسد خود را برای حضور در رقابت‌های انتخابات زودهنگام ریاست‌جمهوری آماده می‌کنند؛ از سعید جلیلی گرفته‌تا مهرداد بذرشا، محسن رضایی، پرویز فتاح، حسین دهقان، سیدامیرحسین قاضی‌زاده‌هاشمی و علیرضا زاکانی؛ آن‌گونه که دنیای اقتصاد هم خبر داده تاکنون حضور سعید جلیلی، علیرضا زاکانی، محسن رضایی برای شرکت در رقابت‌های انتخاباتی تقریباً نهایی شده است و هنوز تکلیف بذرشا روشن نیست. البته برخلاف گمانه‌زنی مطرح‌شده، اخبار موجود، حکایت از آن دارد که برخی از شخصیت‌های سیاسی کشور به منزل سعید جلیلی رفته و از وی برای حضور در انتخابات ریاست‌جمهوری دعوت کرده‌اند که با مخالفت سعید جلیلی روبه‌رو شده‌اند. هم‌زمان مصطفی پورمحمدی به‌عنوان یکی از نامزدهای انتخابات ریاست‌جمهوری

برای حضور در عرصه رقابت‌ها اعلام آمادگی کرده است. ناگفته نماند که در برخی گزارش‌های واصله دیگر، سیدمحمد مهدی میربراقری به عنوان چهره نزدیک به جبهه پایداری بعد از ابراهیم رئیسی مورد توجه قرار گرفته است. هرچند که گفته می‌شود میرباقری، شانس چندانی نداشته باشد، اما گفته می‌شود که احتمالاً در چهار سال آینده بیشتر از او بشوئیم. در این میان عبدالرضا داوری هم شمس‌الدین حسینی را به عنوان شخصی که می‌تواند پدیده انتخابات باشد، مطرح کرده است. علیرضا عرفانی هم نامی بود که به سرعت مطرح و ذیل بیانیهای از دایره رقابت‌ها حذف شد. در همین باره و با وجود دعوت تشکل فراگیر گروه‌های تبلیغی کشور» از عرفانی در مقام مدیر فعلی حوزه‌های علمیه سراسر کشور، عضو شورای نگهبان، نماینده استان تهران و نایب‌رئیس دوم در مجلس خبرگان رهبری برای حضور در انتخابات ریاست‌جمهوری، وی در یک پیامک تلفنی کاندیداتوری‌اش را تکذیب کرد.

مخبر، جدی‌ترین نامزد!

به گفته برخی تحلیلگران در میان چهره‌های اصولگرایی که خود را برای تکیه‌زدن بر کرسی ریاست‌جمهوری آماده می‌کنند جدی‌ترین نامزد که شانس بالایی برای کلیدداری پاسور دارد، محمد مخبر، معاون اول دولت سیزدهم و سرپرست فعلی قوه مجریه است. خاصه آنکه طیفی بر این باورند، «انتخابات پیش‌رو عرصه بازی نیروهای جدی است. چراکه جبهه پایداری همه تلاش خود را به کار خواهد برد تا جریان دولت مرحوم رئیسی کم‌اگان حفظ شود. لذا این انتخابات زودهنگام بیش از آنکه مردم را درگیر کند، جریان‌های سیاسی روی صحنه و پشت صحنه را درگیر خواهد کرد». از دید رادیکال‌های حامی دولت سیزدهم مطلوب‌ترین گزینه برای ریاست دولت چهاردهم، محمد مخبر است، چراکه به اعتقاد آنان، «او از همه مسائل و مشکلات دولت سیزدهم آگاه است و از این منظر شاید بتواند امور را بهتر از دیگران به دست بگیرد». همچنین به باور جریان رادیکال، نهمین رئیس‌جمهور باید شبیه به رئیسی باشد؛ همچنانی که امام جمعه بیرجند گفته که «مردم باید شبیه‌ترین فرد به رئیسی را به عنوان رئیس‌جمهور آینده انتخاب کنند» و حسین شریعتمداری هم تأکید دارد که «شورای نگهبان برای انتخابات ریاست‌جمهوری نباید ریسک کند و باید فقط افرادی تأیید صلاحیت شوند که مشابه و همسوی با ابراهیم رئیسی هستند و مردم هم فقط به آنها رای بدهند». البته در مقابل این نگاه، روزنامه اصولگرای جوان طی مطلبی با تأکید بر اینکه کاندیداهای آلفه‌مفند به ابراهیم رئیسی، با نام و محبوبیت او در انتخابات عمق موج‌سواری نکنند، نوشته است، «این روزها دستورالعمل رئیس‌جمهور شهید به رسانه‌های دولت در هنگامه انتخابات خبرگان رهبری که آیت‌الله رئیسی جزو کاندیداها بود، منتشر شده و باب جدیدی از اخلاق انتخاباتی شهید سیدابراهیم رئیسی را نمایان کرده است». در ادامه این مطلب آمده است که «کاندیداها می‌توانند تصمیم بگیرند این‌گونه نباشند. جدل غیراخلاقی نکنند، از موقعیت خود سواستفاده نکنند، روی به تخریب، طعن و تمهت نیاورند و… این موارد می‌تواند تأثیر مثبت شهادت رئیس‌جمهور در انتخابات زودهنگام باشد. البته به شرطی که کاندیداهای محترم بیان نکنند که به خاطر تأسی به رئیس‌جمهور شهید این‌گونه عمل می‌کنند، وگرنه که خودش سواستفاده از محبت مردم به رئیس‌جمهور فقید است.»

در اردوگاه اصلاحات چه خبر است؟

چون فضای سیاسی کشور با شیب نسبتاً تندی به سمت

رقابت‌های انتخاباتی میل کرده است، بی‌شک جریان اصلاحات هم نمی‌تواند در این رابطه بی‌تفاوت عمل کند. در نتیجه این احتمال را باید داد که برخلاف انتخابات یازدهم اسفند سال گذشته برای دوازدهمین دوره مجلس شورای اسلامی که با نوعی شتتت آرزو و دوقطبی در جبهه اصلاحات همراه بود، انتخابات زودهنگام ریاست‌جمهوری با جنب و جوش بیشتر اصلاح‌طلبان همراه باشد. البته یکی از مهم‌ترین اختلافات در جبهه اصلاحات ناظر بر دوگانگی بر سر کاندیدای اجاره‌ای یا نیابتی است. لذا مجموعه نامزدهای بالقوه‌ای که از آنها برای نمایندگی اصلاح‌طلبان در انتخابات ریاست‌جمهوری دوره چهاردهم یاد می‌شود را می‌توان به دو دسته نامزدهای اصلاح‌طلب یا نامزدهای نیابتی تقسیم کرد. کم‌اینکه چهره‌هایی مانند علی لاریجانی، حسن روحانی، محمدجواد ظریف، علی‌اکبر صالحی، محمدجواد آذری جهرمی، علی مطهری، سورنا ستاری و… با برچسب غیراصلاح‌طلب در سبد نامزدهای انتخاباتی به دنبال آن چند روز مذاکرات هسته‌ای در وین و تلاش‌ها برای احیای برجام به‌شدت تحت‌الشعاع قرار گرفت و به فاصله یک سال پس از آن هم شاهد وقوع عملیات طوفان الاقصی و جنگ حماس و اسرائیل بودیم که این جنگ هم علاوه بر تبعات جدی بر مناسبات و تحولات منطقه خاورمیانه تأثیرات شایان توجه و تقریباً بی‌سابقه‌ای هم بر مناسبات جهانی گذاشت و به همین واسطه سیاست خارجی ایران نیز به‌شدت تحت تأثیر این جنگ قرار گرفت؛ بنابراین واقعا شهید حسین امیرعبداللهیان در دوسال و نیم گذشته تبدیل به وزیر امور خارجه بحران شد و همین بحران‌ها بودند که یکی پس از دیگری رسانه‌ای اعتقاد دارد که «اصلاح‌طلبان فرصت کافی برای بازسازی داخلی خود ندارند؛ بنابراین اصلاح‌طلبان شانس ندارند، مگر اینکه معتدلین اصلاح‌طلبان به سوی نیروهای میانه‌رو بیایند. اما اینکه کاندیدای ائتلافی اصلاح‌طلبان و میانه‌روها تأیید صلاحیت شود، هنوز مشخص نیست.» البته طبق اخبار واصله قرار بر این بود که دیروز شنبه جبهه اصلاحات جلسه‌ای با دستور کار نحوه حضور در انتخابات ریاست‌جمهوری برگزار کند که در واکنش به این‌ خبر جواد امام، سخنگوی جبهه اصلاحات به خبرگزاری خبر‌آنلاین گفت قرار است جلسه مذکور امروز (یکشنبه ۶ خرداد ماه) برگزار شود. اما در پاسخ به این پرسش که آیا حضور

اصلاح‌طلبان در انتخابات جمهوری منوط به شرایط خاصی خواهد بود؟، جواب منفی داد و در تشریح شرایط حضور به این نکته اشاره کرد که «جبهه اصلاحات باید امکان معرفی و تأیید صلاحیت نامزدهای خود را داشته باشد.»

جبهه اصلاحات شانس‌ی دارد؟

در رابطه با وضعیت اصلاح‌طلبان نسبت به انتخابات و احتمال ائتلاف با میانه‌روها، محمد مهاجری طی گفت‌وگویی باور دارد که «اصلاح‌طلبان با هم درگیر نمی‌شوند، چون ظرفیت درگیرشدن هم ندارند» و به گفته او، «نهائیا مثل انتخابات ۱۴۰۲ از آنها در قالب روزنه‌گشا وارد می‌شوند و بخشی از کادرهایشان هم تدررو گذشته تبدیل به وزیر امور خارجه بحران شد و همین بحران‌ها بودند که یکی پس از دیگری فرصت کافی برای بازسازی داخلی خود ندارند؛ بنابراین اصلاح‌طلبان شانس ندارند، مگر اینکه معتدلین اصلاح‌طلبان به سوی نیروهای میانه‌رو بیایند. اما اینکه کاندیدای ائتلافی اصلاح‌طلبان و میانه‌روها تأیید صلاحیت شود، هنوز مشخص نیست.» البته طبق اخبار واصله قرار بر این بود که دیروز شنبه جبهه اصلاحات جلسه‌ای با دستور کار نحوه حضور در انتخابات ریاست‌جمهوری برگزار کند که در واکنش به این‌ خبر جواد امام، سخنگوی جبهه اصلاحات به خبرگزاری خبر‌آنلاین گفت قرار است جلسه مذکور امروز (یکشنبه ۶ خرداد ماه) برگزار شود. اما در پاسخ به این پرسش که آیا حضور

اصلاح‌طلبان در انتخابات جمهوری منوط به شرایط خاصی خواهد بود؟، جواب منفی داد و در تشریح شرایط حضور به این نکته اشاره کرد که «جبهه اصلاحات باید امکان معرفی و تأیید صلاحیت نامزدهای خود را داشته باشد.»

به گفته سخنگوی جبهه اصلاحات، «در حقیقت زمانی می‌توان انتظار مشارکت را از اصلاح‌طلبان داشت که بتوانند کاندیدای مطلوب خود را معرفی کنند و با توجه به شرایطی که در قانون وجود دارد، آن کاندیدا بتواند از فیلترها عبور کند، والا اگر قرار باشد که اجازه حضور کاندیداهای اصلاح‌طلبان را ندهند و ما محکوم به حذف افرادی باشیم که شورای اعلیای برای ما در نظر گرفته، قاعدتا نمی‌توان از مردم و جریان‌های سیاسی انتظارات خاصی داشت.» با وجود آنکه جواد امام متذکر شد که اصلاح‌طلبان منتظر سیگنال شورای نگهبان برای معرفی کاندیدا در انتخابات ۱۴۰۳ هستند، ولی سعید نورمحمدی، سخنگوی حزب ندای ایرانیان هم از شروع جلسات این حزب با موضوع انتخابات ریاست‌جمهوری از روز جمعه خبر داد. نورمحمدی طی گفت‌وگویی با ایسنا با اشاره به این نکته که چون انتخابات ریاست‌جمهوری طی ۴۰ روز آینده برگزار خواهد شد، لذا حزب ندای ایرانیان روز جمعه جلسه فوق‌العاده شورای سیاست‌گذاری حزب را برگزار کرد و اعضای سیاست‌گذاری نسبت به تحولات بعد از سقوط بالگرد حامل رئیس‌جمهور بحث و گفت‌وگو کردند. سخنگوی حزب ندای ایرانیان ادامه داد که با نظر اعضای شورای سیاست‌گذاری جلسه فوق‌العاده مشترک شورای مرکزی و شعب استانی حزب برگزار خواهد شد و رویکردها و سیاست‌های حزب در قبال این انتخابات به بحث و گفت‌وگو گذاشته خواهد شد. نورمحمدی این را هم بیان کرد که در این جلسه مقدمات حضور حزب در انتخابات ریاست‌جمهوری در ضرورت وجود شرایط به بحث گذاشته خواهد شد و تصمیمات اولیه برای نحوه حضور حزب در این انتخابات اتخاذ خواهد شد. از طرف دیگر دبیرکل جامعه اسلامی کارمندان از بررسی سوابق داوطلبان بالقوه در این شکل سیاسی خبر داد و گفت‌ف که در مرحله ابتدایی این بررسی‌ها هستیم و مشخص است با داوطلبان احتمالی هم جلسه برگزار کنیم. شاخص‌های ما برای بررسی داوطلبان هم شاخص‌هایی است که رهبر معظم انقلاب در باره ریاست‌جمهوری فرموده‌اند.

همچنین قائم‌مقام دبیرکل حزب اعتماد ملی بر حضور این حزب در انتخابات تأکید کرد، ولی به گفته او، «نوع مشارکت حزب به داوطلبانی که تأیید صلاحیت می‌شوند هم بستگی دارد. اگر نامزد اصلاح‌طلب تأیید شود حتما در انتخابات فعال هستیم؛ در غیر این صورت به بررسی بیشتر نیاز است.» البته تسنیم هم در یک گمانه‌زنی رسانه‌ای خبر داده که ظریف و آذری‌جهرمی کاندیدا نمی‌شوند، اما این خبرگزاری، کاندیداتوری همتی و عارف را محتمل می‌داند. بیرو آنچه تسنیم نقل کرده، گفته می‌شود که محمدجواد ظریف به جد اعلام کرده است که تمایلی برای حضور ندارد. در این میان خبری می‌رسد که جمع کثیری از خانواده‌های شاهد و ایثارگر کشور از محمد شریعتمداری، وزیر و معاون دولت سابق برای حضور در چهاردهمین دوره انتخابات ریاست‌جمهوری دعوت کرده‌اند. هم‌زمان علی‌اکبر صالحی نیز اعلام کرده که با توجه به سنش امکان حضور در انتخابات ریاست‌جمهوری را ندارد و بنابراین نامش در لیست نامزدهای احتمالی انتخابات زودهنگام ریاست‌جمهوری نیست. براساس قانون برای ثبت‌نام در انتخابات ریاست‌جمهوری حداقل سن نامزدهای انتخابات ریاست‌جمهوری ۴۰ و حداکثر سن ۷۵ سال در نظر گرفته شده است.

شرق

یادداشت

امیرعبداللهیان

وزیر امور خارجه بحران

حشمت‌الله‌فلاح‌تپیشه

تحلیلگر مسائل بین‌الملل

مرحوم امیرعبداللهیان به‌عنوان وزیر امور خارجه دولت بخش عمده‌ای از دوران مأموریت خود را در بحران سپهری کرد تا جایی که غالب دوران فعالیت‌شان می‌تواند به دنبال آن چند روز مذاکرات هسته‌ای در وین و تلاش‌ها برای احیای برجام به‌شدت تحت‌الشعاع قرار گرفت و به فاصله یک سال پس از آن هم شاهد وقوع عملیات طوفان الاقصی و جنگ حماس و اسرائیل بودیم که این جنگ هم علاوه بر تبعات جدی بر مناسبات و تحولات منطقه خاورمیانه تأثیرات شایان توجه و تقریباً بی‌سابقه‌ای هم بر مناسبات جهانی گذاشت و به همین واسطه سیاست خارجی ایران نیز به‌شدت تحت تأثیر این جنگ قرار گرفت؛ بنابراین واقعا شهید حسین امیرعبداللهیان در دوسال و نیم گذشته تبدیل به وزیر امور خارجه بحران شد و همین بحران‌ها بودند که یکی پس از دیگری رسانه‌ای اعتقاد دارد که «اصلاح‌طلبان فرصت کافی برای بازسازی داخلی خود ندارند؛ بنابراین اصلاح‌طلبان شانس ندارند، مگر اینکه معتدلین اصلاح‌طلبان به سوی نیروهای میانه‌رو بیایند. اما اینکه کاندیدای ائتلافی اصلاح‌طلبان و میانه‌روها تأیید صلاحیت شود، هنوز مشخص نیست.» البته طبق اخبار واصله قرار بر این بود که دیروز شنبه جبهه اصلاحات جلسه‌ای با دستور کار نحوه حضور در انتخابات ریاست‌جمهوری برگزار کند که در واکنش به این‌ خبر جواد امام، سخنگوی جبهه اصلاحات به خبرگزاری خبر‌آنلاین گفت قرار است جلسه مذکور امروز (یکشنبه ۶ خرداد ماه) برگزار شود. اما در پاسخ به این پرسش که آیا حضور

اصلاح‌طلبان در انتخابات جمهوری منوط به شرایط خاصی خواهد بود؟، جواب منفی داد و در تشریح شرایط حضور به این نکته اشاره کرد که «جبهه اصلاحات باید امکان معرفی و تأیید صلاحیت نامزدهای خود را داشته باشد.»

چون فضای سیاسی کشور با شیب نسبتاً تندی به سمت